

• **Matematikai „Nobel-díj” az egykori szegedi tanszékvezetőnek**

Wolf-díjat kapott Lovász László

Lovász László magyar akadémikus, a Yale Egyetem ötvenéves professzora kapta az idei matematikai Wolf-díjat, a belga Elias Stein-nel, a Princeton Egyetem tanárával megosztva. Lovász László 1975-82 között a József Attila Tudományegyetem Geometriai Tanszékének vezetője volt.

Magyar tudós, a szegedi tudományegyetemen is dolgozó **Lovász László** kapta az idei matematikai Wolf-díjat. A matematikusok Nobel-díjának tekintett elismerést a magyar tudós a belga *Elias Stein-nel*, a Princeton Egyetem tanárával megosztva kapta. Lovász László 1948-ban született Budapesten. Egyetemi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte, ott szerzett 1971-ben matematikus diplomát. 1975-ben a JATE Bolyai Intézetében a Geometriai Tanszék vezetője lett. A geometria mellett kutatásokat folytatott és komoly tudományos eredményeket ért el a gráfelmélet, a diszkrét matematika, az algoritmuselmélet, és a bonyolultságelmélet területén is. Családjával együtt költözött Szegedre, felesége szintén matematikusként dolgozott a tudományegyetemen. Harma-

dik gyermekük Szegeden született. Lovász László itt szerezte meg a matematika tudomány doktora fokozatot, és szegedi évei alatt, 1979-ben lett a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, 31 éves korában. Itt írta leghíresebb, angol nyelvű könyvét is *Combinatorial Problems and Exercises* (Kombinatorikai példák és feladatok) címmel. A monográfia világsikert aratott, és azóta is a kombinatorika kézikönyveként tartják számon. Lovász László dolgozta ki a jelenlegi matematikusképzés rendszerét a Bolyai Intézetben, amikor kettévált a gyakorlatias jellegű programozó és az elméleti matematikusképzés. Tanszékvezetése idején a tudományterület nemzetközi szaktekintélyei rendszeresen megfordultak Szegeden, így például *Erdős Pál*, aki szintén Wolf-díjat kapott. Lovász László Szegedről 1982-ben Budapestre távozott, az ELTE tanszékvezető egyetemi tanára lett.

A jeruzsálemi székhelyű Wolf Alapítvány díját kombinatorikai és számítástechnikai kutatásaiért kapta. Tekintettel arra, hogy a matematikában nem adnak Nobel-díjat, a Wolf-díj a legjelentősebb matematikai díjnak számít.

K. G.

Az egykori szegedi matematikaprofesszor jelenleg a Yale Egyetemen tanít. (MTI Telefotó)

Petrom-benzinkút épül Nagylakon

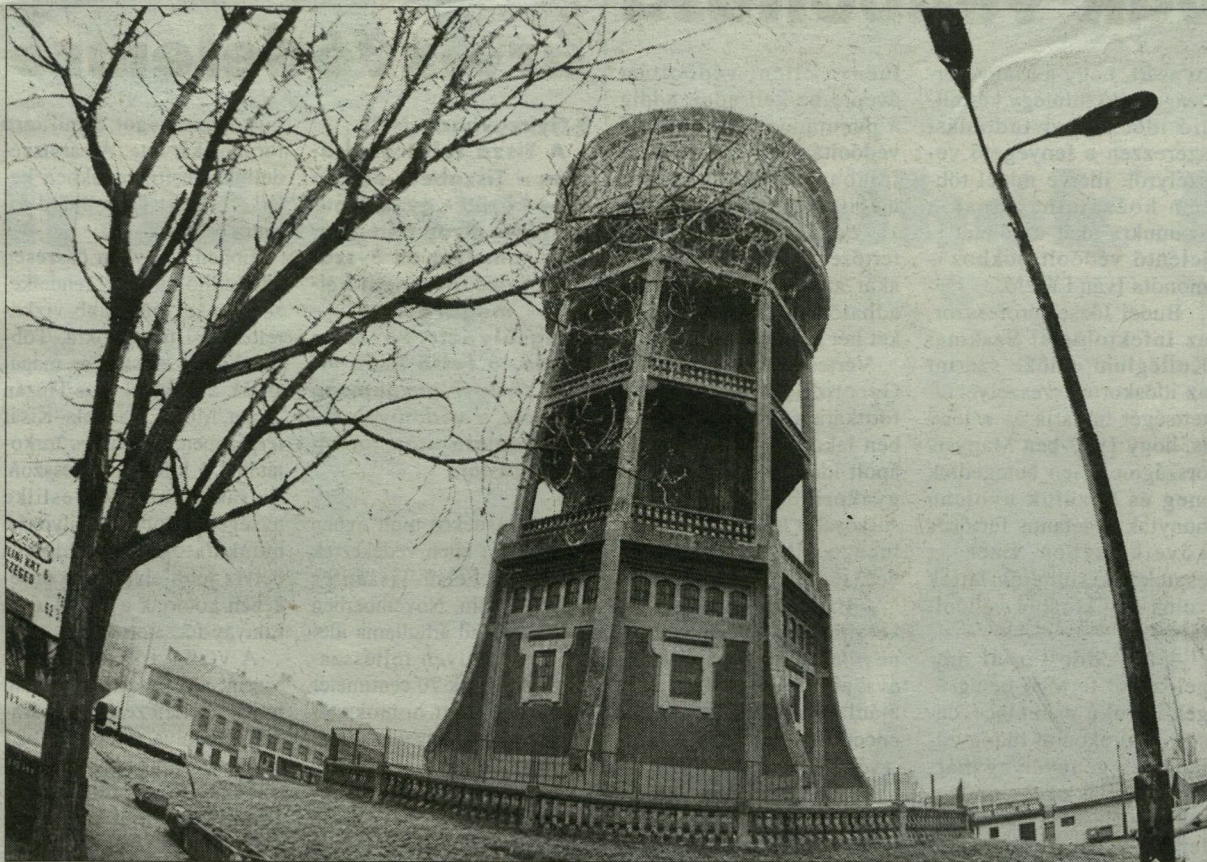
A Romániai Nemzeti Kőolaj Részvénytársaság, a Petrom Bukarest – a romániai Mol – leányvállalata, a Petrom Hungária Kft. tegnap irodát nyitott Szegeden, a Deák Ferenc utcában. Ez alkalommal tartottak sajtótájékoztatót a társaság vezetői kora délután a Royal Szálló különterében. Ezen megjelent *Petru Cordos* nagykövet és *Andrei Oancea* szegedi főkonzul is.

A nemzeti olajtársaság évente hat és fél millió tonna kőolajat és 6,2 milliárd normál köbméter földgázt termel, két modern finomítója 14 millió tonna kőolajat dolgoz fel, ami az ország finomítókapaacitásának 41 százalékát jelenti. Főelezer töltoállomásán három millió tonna benzint és gázolajat forgalmaz. Lapunk kérdésére válaszolva *Popa Ion* ve-

zérigazgató elmondta, hogy a 93 százalékban állami tulajdonú társaság egyebek között Törökországban, Indiában és Kazahsztánban van jelen, az utóbbinál 35 ezer négyzetkilométerre kötött koncessziós szerződést, 25 éves időtartamra. Tavaly az ELF Aquitaine csoporttal közösen a Fekete tengeri lelőhelyek közös felkutatására és kitermelésére kaptak engedélyt, 30 évre. A privatisációs program már elkezdődött a Petromnál, decemberben megtörtént a vagyoneértékelés, ami alapja lesz a magánosításnak.

Kónya László, a Mol romániai vegyes vállalatának igazgatója elmondta, hogy a társaság eddig 50 millió dollár tőkét fektetett be Romániában, s jelenleg 25 saját és 9 franchise-kutat üzemeltet.

Szent István víztornya

Belül: egy tonnányi víz. Még a bejárat is vasbetonból van. (Fotó: Nagy László)

A kilencvenöt éves Szent István téri víztorny fölüjlesztését tervezi a Szegedi Vízmű Kft. A rekonstrukció mintegy százmillió forintba kerülne: ezt az összeget csak városi összefogással lehet előteremteni. Tervezik a hazai vasbeton építmények között ritkaságnak számító víztorny műemlékké nyilvánítását.

A század elején, a szegedi Szent István téren emelték a második vasbeton tornyot Magyarországon (az első a Margitszigeten áll). A kapu fölött, a báránys városi címer társaságában, az 1904-es évszám olvasható: ekkor készült el a város első víztornya, amely már kilencvenötödik éve biztosítja a vezetékhálózat egyenletes ellátását.

Alaposan neki kell veselkedni a nehéz kapu kinyitásának, mert itt még a bejárat is vasbetonból van. S bár az építményt „ipari céllal” emelték, a tervező a korabeli lakóházakra jellemző díszítésekkel is fölruházta művét. Már a szépen megformázott külső vaskilincs is föl hívja magára a figyelmet, de az igazi meglepetés odabenn várt bennünket: mintha egy századelőn épült bérház

lépcsőházában járnánk. A szelíd lejtésű lépcsősor fagantyús korlát és öntöttvas mintákkal ékes rács szegélyezi.

Az építmény szépségeit ecsetelő *Tóth Pál* termelési üzemvezető után baktatunk föl a tetőteraszra (mert ilyen is van!) emelkedő lépcsőn. A fordulóban megcsodáljuk a torony átadása óta helytálló alkatrészeket: a csövek illesztésénél beépített „tokos kötés” már csak itt látható, a bevert kenderkötél-szigetelést olomrgyúztással erősítették meg; a hőtágulás kiegyenlítését szolgáló vörösréz lemez ugyancsak eredeti. A 225 milliméteres ívcsőveken azonban repedések mutatkoztak, így „bilinecsbe verték” a vezetékhálózatot. Három csövet számlálhatunk: az egyikben föl, a másikban (amint azt sejtetni lehet) lefelé áramlik a víz – a harmadik a túlfolyó.

A toronyban nappal még lámpát sem kell gyújtani, mert a sok ablakon át még borús időben is elegendő fény jut be. Szorgalmasan lépcsőzünk fölfelé, s csak akkor torpanunk meg, amikor az ezer literes víztartály alá érünk. A fejünk fölött súlyosan függő betonhenger közepe (akár a malomkör) „lyukas”: a lépcső itt szűk csigavonalban visz tovább.

A hat méter magas tartály koromsötét tengelyében csak vezetőnk kézilámpája világít – furcsa érzés egy tonnányi víztömeg közepén lépegetni.

A tartálytető szintjére érve megnehezül a levegő: páráról nedvesek a falak, s vékony vízréteg csillog a világoskék műanyaggal borított födemen. A tartály vize 26 Celsius fokos, odakinn viszont mínusz 1-2 fok lehet. A páralecsapódás kedvez az algák tenyésztetéknek – szerencsére, ilyen veszély egyelőre nem fenyeget.

Toronylátánk közben kilépünk a bábos korláttal védett, körbefutó teraszokra is. A sűrűn gomolygó, tejfehér ködben nem látunk messzire, pedig szép kilátás nyílna a városra. A 48 méter magas tetőteraszra kis torony került, amelynek zászlórúdján még a hatvanas években is lengett lobogó. Ma már nem lenne tanácsos fölmászni rá: szabad szemmel is látható, hogy a rúdmezeitől több helyen lemállott a beton.

Kifelé menet még egyszer megállunk a kapu melletti belső falra erősített márványtábla előtt, amely a tervező és az építők emlékére. Az arany betűkkel írt szöveg szerint a Szent István téri víztorny 1902 és 1904 között készült, *Zielinszky Szilárd* mérnök tervei sze-

rint; az építkezés ellenőre *Tóth Mihály* városi főmérnök volt, a munkát pedig *Freund Henrik* és fiai építési vállalkozók végezték.

A víztornyot 1959-ben, 562 ezer forintos költséggel újíttatták föl: akkor fröcsköltek be homokkal kevert cementtel – ez a Szegedi Vízmű Kft. központjában előkeresett, korabeli jegyzőkönyvből derül ki. A vakoláson kívül drótkéfével lesúrolták a vas szerelvényeket. A kilencvenöt éves szolgálat, meg a korrózió azonban megtették a magukét: a torony teljes fölüjlesztésére mielőbb sort kellene keríteni.

Kecse Nagy Sándor értékesítési és kommunikációs osztályvezető szerint csak a város erőinek összefogásával teremthető elő a rekonstrukció 100 millió forintra becsült költsége. A tanulmánytervek elkészítését és a gépészeti fölüjlesztést a vízmű vállalja. Lehetséges, hogy a cég francia rész tulajdonosa nemzeti támogatást is szerezne a rekonstrukcióhoz. Tervezik, hogy áprilisban a torony külső falán is emléktáblát helyeznek el a tervező, *Zielinszky Szilárd* tiszteletére. A vízmű szándékai szerint a Szent István téri víztornyot ipari műemlékké nyilvánítják.

Nyilas Péter

forrás

Ökumenikus könyvesbolt nyílik

• **Munkatársunktól**

A püspökség „oldalában” nemrégiben bezárt Szent Gellért könyvesbolt méreteiben és felekezeti választékában kiteljesedve, új helyen, a Szent István tér 12-ben él és működik tovább. Az ökumenikus könyvesbolt hivatalos bemutatása hétfőn délután 2 órakor lesz, ahová a különféle egyházak, felekezetek lelkipásztorait, s a vallásos jellegű könyvek barátait egyaránt várják.

Szóbeszédben a NATO

• **Munkatársunktól**

Vasárnap este kilenc órakor ismét jelentkezik a Globe Televízió és Délmagyarország közös háttérmagazinja, a Szóbeszéd. Az adás témája ezúttal a NATO-csatlakozás folyamata, illetve ezzel összefüggésben hazánk honvédelmi felkészültsége. A műsor vendége *Póda Jenő*, a Miniszterelnöki Hivatal honvédelmi kormányfőtanácsadója, az adás házigazdája *Arató László*, a Délmagyarország újságírója. A műsor alatt hívható telefonszámok: 62/495-555 és 62/495-666.

Területfejlesztési pályázat

• **Munkatársunktól**

A „Szegedi Régióért” Területfejlesztési és Környezetvédelmi Közalapítvány pályázatot hirdet „Szeged és vonzáskörzetének területfejlesztési vonatkozásában közfeladat ellátása érdekében a természeti környezet építése” címmel. A pályázat célja, hogy a helyi ifjúságnak a természeti környezetben eltöltött, illetve szabadidős- és sporttevékenységre fordított idejének növelésével kapcsolatos fejlesztéseket támogassa. A pályázatokat a közzétételtől számított 15 napon belül a következő címre kell beküldeni: 6720 Szeged, Széchenyi tér 11.

HOGY MINDEN SIMÁN MENJEN, NEM LÁSSA!

csörög a Pannon GSM

Kedves olvasóink! Közérdekű problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat Hollósi Zsolt újságíró munkatársunkkal oszthatják meg, aki munkanapokon reggel 8 és 10 óra között, vasárnap 14 és 15 óra között hívható a 06-209-432-663-as rádiótelefon-számon. Elvesztett tárgyaikat kereső, illetve talált tárgyakat visszaadni szándékozó olvasóink ingyenes hirdetésben tehetik közzé mondanójukat. Hirdetésfelvétel: 8 és 18 óra között a 06-80-820-220-as zöld számon, illetve személyesen a Sajtóházban és hirdetőirodáinkban.

jas hölgy köszönetet mond annak az ismeretlen fiatal nőnek, aki január 19-én 17.45-kor a Szilléri sugárút és a Hajos utca kereszteződésénél történt balesetkor segítségére sietett.

Balet. V. F. csalódottan állapította meg, hogy a Szegedi Kortárs Balett Apres Moi és Tor című produkciója a premier óta alaposan megváltozott, lényegesen rövidebb lett. Olvasóink nem érti, ho-

gyan lehetséges ez. Mint Patáki Andrásról, az együttes vezetőjétől megtudtuk, Juronics Tamás, a Tor koreográfusa a premier után úgy döntött, átdolgozza darabját. Alkotóként ehhez joga volt. Az eredményről a közönség megítélésé vegyes, a többségnek tetszett a új változat. Kétségtelen, így hamarabb véget ér az est, épp ezért fontolóra vették, hogy harmadik részként felújítják az együttes valamelyik

korábbi produkcióját, amelyik hangulatában, atmoszférájában illik a Torhoz.

Posta. B.-né január elején erkölcsi bizonyítványhoz illetékbélyeget vásárolt a postán. Néhány nap múlva azzal kapta vissza a Belügyminisztériumból a kérelmet, hogy nem 1000, hanem 1500 forintos illetékbélyeg szükséges hozzá. Miért nem tájékoztatják rendszeresen ügyfeleket a postán, s ki téríti meg a dupla posta-

költséget? A posta illetéke az ügyfelek elnézését kéri, de a cég munkatársai sem tudtak az illeték emelkedéséről, mert csak január közepén kaptak hivatalos tájékoztatást róla. Ezért nem vállalhatják magukra a postaköltség visszatérítését. Két másik olvasónk azt panaszkolta, hogy a postán kapható útlevelek lapokon az szerepel, hogy közvetlenül a BM-hez is beküldhetők az útlevelek, miközben már több mint fél éve megváltoztak a rendelkezések, s csak személyesen az önkormányzat ügyfélszolgálatán lehet beadni a kérelmet. A BM-hez küldött útleveleket postafordultával visszaküldik, ami ugyancsak plusz költséget és idővesztést jelent.

PANNON GSM
..... Az élvonal.